

A Légrád-hegyi Szent Mihály-kápolna

2009 július 27. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Ott, ahol Somogy és Zala megye határa találkozik a Drávával – és a trianoni országhatárral –, karcsú tornyos kápolna áll magányosan a folyóra néz? domb tetején. ?rtilos községen túl egyre keskenyebb és meredekebb út vezet a Szentmihályhegy nev? településrészre, ahol megkapó szépség?, szinte mediterrán hangulatú tájra érkezünk. Az évtizedekig határzónaként ?rzött terület ma békességet áraszt.
Túl a folyón, a Mura torkolatával szemközt fekszik a horvátországi Légrád. A középkorban jelent?s várhely a XVII. századig a Zrínyiek birtoka volt, a történelmi család a közelben nyomtalanul elt?nt Zerinvárról eredeztette a nevét. A templomhegy ?sid?kt?l fogva a t?le alig két-három kilométerre lév? Légrádhoz tartozott. A ma is látható kápolna történetére vonatkozó adatatok a mohácsi vész után pusztává lett környék kés?bbi tulajdonosai, a Festeticsek XVIII. századi családi okleveleib?l hámozhatók ki. Eszerint már 1268-ban állt a közelben egy, a Szentháromság tiszteletére szentelt bazilika, amely szerepel az 1332 és ’37 között készült tizedjegyzékekben is, de a török hódoltság alatt az azonos nev?, vámszedési joggal felruházott faluval – Sanctae Trinitasszal – együtt elenyészett. A templomot a hagyomány szerint 1560-ban rombolták le, és a köveib?l építették fel kés?bb a Szent Mihály tiszteletére felszentelt kápolnát. Egy 1750-ben keltezett oklevélben már meglév?ként szerepel az épület a légrádi hegyen – „in monte Légrádiensis” –, ezt az adatot tekinthetnénk a legkorábbi biztos pontnak a m?emlék múltjában, bár e dátum is ellentmond más forrásoknak.
A hagyományt szemernyit sem er?síti meg a templom látványa. Az ódon hatású, de egyértelm?en barokk küllem? templom nem k?b?l, hanem téglából épült, ami a több helyütt málló vakolat alatt jól megfigyelhet?. Alaprajza és minden részlete a XVIII. század építészeti stílusára vall: szentélye északnak tekint, ellenkezve a középkorban kötelez? keletelési regulával, kicsiny – Szent Anna tiszteletére szentelt – kápolnája a hajó nyugati oldalához kapcsolódik, a magas torony dél felé áll. Barokk a csehboltozat is, és az 1700-as évekb?l vagy a kés?bbi id?kb?l származnak az oltárok, kegytárgyak. A déli falon függ? jókora, Szent Orbán püspököt ábrázoló archaikus, faragott kép talán az el?z? századfordulóról származhat, ritkán látható magas színvonalú alkotás. (A borosgazdák véd?szentje helyben van a napsütötte, folyóra néz? déli lejt?k közelében: a környéken mindenfelé szépen gondozott sz?l?skertek láthatók.)
Az 1777-ig a zágrábi egyházmegyéhez tartozott Légrád-hegyi templom – amely régóta a katolikus horvátok és a maradék magyarok hagyományos búcsújáró helye – egyértelm?nek t?n? barokk mivolta dacára sejtet valami különös régiséget. Belsejében a mészrétegek alól több helyen freskótöredékek tünedeznek el?, a négyszögletes, gúlasisakos torony mintha felül összetartana kissé, egyik-másik ablaka arányai alapján lehetne akár középkori is. A bejárat k?keretén ugyan az 1763-as évszám olvasható, de csöppet sem csodálkoznánk, ha egy alapos régészeti feltárás régebbi részleteket is kihámozna az épületb?l.
Az esztend? egyik jeles fordulóját, Szent Mihály arkangyal holnapi ünnepét s vele a Mihályok, Misik, Miska bácsik névnapját köszöntjük!

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló